

SCENARIUSZ LEKCJI PRZEDMIOTOWEJ, W RAMACH KTÓREJ REALIZOWANY BĘDZIE INTERDYSCYPLINARNY PRZEDMIOT SZKOLNY (IDS)

Scenariusz jest częścią pilotażowego programu IDS, którego celem jest zmiana priorytetów w nauczaniu w szkołach podstawowych na całym świecie na rzecz kształcenia uniwersalnych kompetencji ponadprzedmiotowych, zawartych w opracowanej przez badaczy **Holistic Think Tank** liście wartości „**Czego Powinna Uczyć Szkoła (CPUS)**”.

Celem każdej lekcji przedmiotowej realizującej **IDS** jest kształtowanie i rozwijanie wybranych wartości z listy **CPUS**, obejmującej postawy i umiejętności, które mają przygotować młodych ludzi do życia w zmieniającym się świecie. Celem kształcenia w podejściu holistycznym jest wykształcenie aktywnych i zaangażowanych obywateli, zdolnych do współpracy i krytycznego myślenia, a przede wszystkim – szczęśliwych i spełnionych ludzi, którzy znają swoją wartość i czerpią satysfakcję ze swojego życia.

IDS propaguje ideę kształcenia holistycznego, w ramach którego zdobywanie specjalistycznej wiedzy przedmiotowej jest tylko środkiem do osiągnięcia nadrzędnego celu edukacji – kształcenia społeczeństwa w zgodzie z wartościami humanistycznymi.

PARTNERZY:

University of
Sheffield

Human
Restoration
Project

Holistic Think Tank
Fundacja Fiducia
43-300 Bielsko-Biała
Ul. Dworkowa 2
KRS: 0000817648

 holisticthinktank.com
 [/people/Holistic-Think-Tank/100085686888080](https://www.facebook.com/people/Holistic-Think-Tank/100085686888080)
 [@HolisticTT](https://twitter.com/HolisticTT)
 [/company/holisticthinktank](https://www.linkedin.com/company/holisticthinktank)

1. INFORMACJE OGÓLNE

1. Imię i nazwisko nauczyciela

JAKUB NIEWIŃSKI

2. Przedmiot, w ramach którego prowadzona będzie lekcja IDS

JĘZYK POLSKI

3. Temat lekcji

Międzyplanetarna podróż Małego Księcia na... Marsa

4. Wartości z listy „Czego Powinna Uczyć Szkoła ([CPUS](#))”, które wykształci i/lub rozwinie lekcja

SPRAWCZOŚĆ (proaktywność)

ROZMOWA (umiejętność wyrażania własnych myśli)

SAMOŚWIADOMOŚĆ (świadomość, że nasze postawy i zachowania wpływają na osoby wokół nas, budowanie zaufania do siebie, świata i innych)

5. Poziom edukacji / wiek uczniów

SZKOŁA PODSTAWOWA

6. Czas przeznaczony na realizację scenariusza

Może to być zarówno jedna godzina lekcyjna, jak i blok lekcji lub cykl połączonych godzin lekcyjnych

3 godziny lekcyjne w ramach bloku lekcji pod wspólnym tytułem „REWITALIZACJA LEKTUR”

2. REALIZACJA

7. Opis przestrzeni wspólnego działania

Proszę opisać zarówno sposób wykorzystania przestrzeni klasy, jak i metody budowania relacji, współpracy i otwartości w pracy z uczniami

PSYCHOGEOGRAFIA MIEJSCA: zajęcia zostaną przeprowadzone w podkowie (lub kręgu) utworzonym z krzeseł. Dzięki takiemu rozmieszczeniu przestrzennemu przekażemy wyraźny komunikat, że jesteśmy równi statusem oraz zwracamy uwagę na wzajemne relacje interpersonalne, które wzmocnimy m.in. poprzez kontakt wzrokowy. Fragment zajęć będzie się odbywał w małych grupach, więc dzięki mobilności ławek, będzie można stworzyć nowe konstelacje. Należy stworzyć bezpieczne i pełne szacunku środowisko, w którym uczniowie i uczennice będą dzielić się swoimi przemyśleniami i uczuciami – zarówno w małych grupach, jak i na forum całej klasy.

8. Szczegółowy opis przebiegu lekcji

Proszę opisać przebieg projektowanej lekcji przedmiotowej realizującej IDS

Lp.	Element lekcji	Omawiane zagadnienie przedmiotowe	Przebieg pracy z uczniami w odniesieniu do realizacji wybranych wartości z listy CPUS
1.	Powitanie oraz wprowadzenie do tematu zajęć		Porozmawiaj z uczniami i uczennicami na temat tego, co się wydarzyło 18 lutego 2021 r. (rozpoczęcie misji badawczej NASA w celu zbadania mikrobiologii czerwonej planety). Następnie pokaż dwa filmiki z lądowaniem łazika. Konstatacja tej części lekcji może być następująca – może niebawem zostanie odkryte życie na Marsie i pojawi się szansa, by planeta stała się przestrzenią do zagospodarowania i zamieszkania. Po krótkiej rozmowie zacytuj fragment z „Małego Księcia”, który będzie bezpośredni przejściem do lektury: <i>Wtedy coś mi zaświtało w związku z tajemnicą jego obecności i spytałem go zniemacka: - To znaczy, że ty pochodzisz z innej planety? (...) Możecie sobie wyobrazić, jak byłem zaintrygowany tym połowicznym zwierzeniem o „innych planetach” (...).</i>

2.	Uprządkowanie wiadomości na temat międzyplanetarnej podróży Małego Księcia	Treści nauczania- wymagania szczegółowe dla klas VII-VIII I/1. uczeń i uczennica: 7) określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną, poddając ją refleksji 11) wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, np.	Chętne osoby przypominają treść lektury i krótko opisują odwiedzone przez Małego Księcia planety oraz ich mieszkańców, zwracając uwagę na to, co łączy bohaterów. Następnie uczniowie i uczennice, przyjmując współczesną perspektywę oraz wykorzystując metodę „historii alternatywnej”, udzielają trzech odpowiedzi na pytanie: Jakiego dorosłego (niepojawiącego się w lekturze) mógłby spotkać Mały Księżę na Marsie, gdyby się okazało, że tam można żyć? [można wykorzystać post ity lub aplikację]. Jeśli do aktywności zostaną wykorzystane post ity, odbieraj je od młodzieży i porządkując wg podobnych pomysłów, przyklej np. do flipczarta. Pomysły, których było najwięcej, mogą zostać wykorzystane podczas pracy w małych grupach.
3.	Praca indywidualna	biograficzny, historyczny, kulturowy, filozoficzny, społeczny III/1. uczeń, uczennica: 7) zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie.	Poproś uczniów i uczennice, aby wymyślili trzy pytania, które można by zadać człowiekowi mieszkającemu na Marsie (będą to pytania do wykorzystania podczas pracy w małych grupach). Następnie zaprosz każdą osobę, by zaprezentowała po jednym pytaniu. Zostaje ono zapisane przez ucznia/uczennicę na tablicy/flipczarcie. Po wysłuchaniu i zapisaniu pytań, nastąpi głosowanie na te, które zdaniem większości są najciekawsze i dają możliwość otrzymania interesujących odpowiedzi. Przykładowe pytania: Kim jesteś? Co robisz w życiu?/Czym się zajmujesz? Co jest dla Ciebie najważniejsze i dlaczego?
4.	Praca w małych grupach		W zależności od liczby uczestniczek i uczestników lekcji dzielimy zespół uczniowski np. na 5 grup po 5 osób [sposób formowania grup – pkt. 9]. W małych zespołach młodzież będzie pracowała metodą historii alternatywnej, wykorzystując elementy symulacji. Każda grupa decyduje, jakiego dorosłego mógłby Mały Księżę spotkać na Marsie – może wykorzystać pomysły z początkowej części lekcji. Następnie zadają mu co najmniej trzy pytania, dotyczące m.in. tego, kim jest, co robi w życiu, co się z nim dzieje (uczniowie mogą wykorzystać wcześniej wymyślone pytania). Oprócz pytań formułują także możliwe odpowiedzi.
5.	Prezentacja efektów pracy na forum klasy		Chętne osoby z małych grup prezentują symulacje rozmowy Małego Księcia z mieszkańcem/mieszkanką Marsa.

6.	Podsumowanie	Zaproś osoby uczestniczące w zajęciach do „dialogu chodzonego” [metoda wyjaśniona w pkt. 3/12], podczas którego padnie kluczowe pytanie: Jakie dwa pozytywne pomysły na działanie zabierasz ze sobą z lekcji, by ziemia stała się lepszą planetą?
7.	Praca domowa dla chętnych	Opisz lub narysuj/namaluj lub stwórz w wybranym przez siebie programie komputerowym/aplikacji graficznej wymarzoną planetę, w której chciałbyś/chciałabyś mieszkać.

9. Metody pracy i materiały dydaktyczne

Karty pracy i inne materiały mogą być załączone w osobnych plikach

Historia alternatywna z wykorzystaniem symulacji - mechanizm historii alternatywnej polega na pokazywaniu innych wariantów np. losów bohaterów, zapoczątkowanych wydarzeniami fikcyjnymi, które aczkolwiek możliwe, w istocie się nie ziściły.

Środki dydaktyczne: „Mały Książę” Antoine’a de Saint-Exupéry’ego, MENTIMETER lub karteczki samoprzylepne post it krótkie fragmenty filmików z YouTube ukazujące lądowania na Marsie:

https://www.youtube.com/watch?v=gm0b_ijaYMQ&t=4s (1:40 1:42) <https://www.youtube.com/watch?v=4czjS9h4Fpg>

FORMOWANIE MAŁYCH GRUP – wykorzystaj pomysły na osobę, którą można by spotkać na Marsie; wybierz np. pięć postaci, następnie przygotuj po pięć kartek z nazwą każdej z nich i poproś, by każda osoba ucząca się, wylosowała jedną. Ważne będzie dobranie się w grupę tych samych osób bez słów, wykonując gesty przypisywane (często stereotypowo) danej osobie. Po zakończeniu tego ćwiczenia będzie można o nim krótko porozmawiać.

10. Wiedza i umiejętności ponadprzedmiotowe (patrz lista [CPUS](#)) zdobyte podczas lekcji

Osoby uczniowskie:

potrafią współpracować w grupie, rozumiejąc zależności, postawy i zadania;
 są gotowe do zmiany punktu widzenia i perspektywy;
 wzmacniają skuteczne i kreatywne umiejętności interakcji;
 pogłębiają świadomości swoich unikalnych cech;
 rozwijają szacunek dla odmiennych opinii i przekonań;
 pielęgnują optymizm i pogodę ducha jako podstawy konstruktywnych działań.

3. REFLEKSJA

11. Metody przekazywania uczniom informacji zwrotnej w toku lekcji przedmiotowej realizującej IDS

W ramach udzielania informacji zwrotnej, wykorzystaj post ity w dwóch kolorach – każdy z nich będzie miał inną funkcję informacyjną:
zielony – informacja o tym, co udało się danej osobie najlepiej WYKONAĆ podczas wybranej części lekcji
żółty – informacja o tym, co można by zmienić i zrobić lepiej
Podejdź do wybranej osoby, której fragment pracy w danym momencie obserwowałeś/obserwowałaś i przyklej jej post ity np. na zeszyt.

12. Sposoby podsumowania lekcji IDS oraz oceny jej przebiegu z uczniami

„Dialog dynamiczny/chodzony” - zadaj pytanie: ***Jakie dwa pozytywne pomysły zabierasz ze sobą z lekcji, by ziemia stała się lepszą planetą?*** Rozpocznijcie, stojąc w kole. Dyskusję może zacząć dowolna osoba – dając krok do przodu, (wyłamując się z koła) i wygłaszając jakąś tezę/stwierdzenie w odpowiedzi na zadane pytanie przez prowadzącą/-ego. Pozostałe osoby okazują, że zgadzają się z tym stwierdzeniem, przysuwając się do mówiącej/-ego lub że się z tym nie zgadzają, odsuwając się. Kolejne osoby występują z koła, aby wyrazić swoje opinie (Uwaga! Niekoniecznie w odniesieniu do tego, co już padło tylko do głównego pytania), a reszta grupy przesuwa się, dołączając do tych, z którymi się zgadzają. Jeśli dana osoba nie zgadza się z żadnym z zaprezentowanych stanowisk, może w dowolnym momencie odsunąć się od grupy, zająć wolną przestrzeń i wyrazić własny pogląd. W tym przypadku inne osoby wyrażają swoje poparcie dołączając do niej/niego. Powiedz uczestnikom i uczestniczkom, że zaletą, a nawet wymaganiami tej metody jest możliwość zmiany zdania. Można wyrazić pewną opinię i stanąć po jednej stronie, a za chwilę zmienić zdanie, powiedzieć coś zupełnie przeciwnego i stanąć po stronie przeciwnej. **ZACHĘCAJ osoby uczestniczące do dowolnego poruszania się między grupami.**

13. Zakładany wpływ lekcji IDS na rozwój społeczno-emocjonalny uczniów

Osoby uczniowskie wzmocnią swoją kreatywność, by budować wokół siebie lepsze światy i bezpieczne przestrzenie, w których będzie miejsce dla każdego człowieka niezależnie kim i jaki jest. Młodzi ludzie otworzą się także na przyjęcie informacji zwrotnych oraz pogłębią umiejętność życzliwego słuchania drugiej osoby.